

Burgemeester & wethouders

Datum 13 november 2023

Onderwerp

Bestemmingsvoorstel voor niet uitgegeven budget Kerkenvisie Hoogeveen 2023

Wij willen

Een zo breed mogelijk gedragen kerkenvisie Hoogeveen, waar zo veel mogelijk kerken aan mee kunnen werken. Dit om een gezamenlijke visie op de stand van zaken van kerken en hun toekomst, tot stand te brengen. De kerkenvisie wordt de basis voor toekomstige ontwikkelingen rond kerkgebouwen binnen gemeente Hoogeveen.

Wij besluiten

1. In de jaarrekening 2023 een bestemmingsvoorstel op te nemen van het niet bestede deel van het budget Kerkenvisie Hoogeveen á € 22.500, -- voor afronding Kerkenvisie in 2024.
2. Het bedrag, vooruitlopend op het vaststellen van de jaarrekening 2023, te mogen besteden vanaf mei 2024.

Want

- 1.1 *Door het resterend bedrag á € 22.500, --, voor het opstellen van de Kerkenvisie, door Het Oversticht, te mogen bestemmen voor 2024, komt er een kerkenvisie, die voldoet aan de afgesproken kwaliteitseisen en leveren zo veel mogelijk kerken een bijdrage daaraan.*
Door meer tijd te nemen voor opstellen Kerkenvisie Hoogeveen, wordt het aantal kerken die meewerken aan deze visie, zo groot mogelijk. Dit heeft tot gevolg dat de tweede helft van de opdracht na afronding van de opdracht in 2024 betaald gaat worden.
- 1.2 *Met de subsidieaanvraag bij het ministerie van OC&W zijn we een verplichting aangegaan*
In 2020 heeft gemeente Hoogeveen een subsidieaanvraag voor een kerkenvisie bij het ministerie van OC&W ingediend. Na goedkeuring van de aanvraag hebben we een bedrag van € 50.000 ontvangen. Hiermee heeft gemeente Hoogeveen zich verplicht een kerkenvisie op te leveren.
- 1.3 *Voor het opstellen van een kerkenvisie is draagvlak*
Uit gesprekken met kerkgenootschappen en erfgoedorganisaties blijkt dat er behoefte is aan een kerkenvisie, vanwege het teruglopend kerkbezoek, de kosten voor verduurzaming, de hoge energielasten en kosten voor onderhoud. Een kerkenvisie is een goed middel om het gesprek op gang te brengen en afspraken te maken.
- 1.4 *Over de kerkenvisie is al extern gecommuniceerd*
Met diverse groepen is al gesproken over het opstellen van de kerkenvisie. Ook is al extern gecommuniceerd dat gemeente Hoogeveen een bijdrage vanuit het rijk hiervoor heeft ontvangen.
- 2.1 *Met het Oversticht is een verplichting aangegaan voor het opstellen van de kerkenvisie. De eerste helft van de offerte is volgens afspraak al voldaan. De tweede helft wordt betaald na afronding van de werkzaamheden.*

Maar

Als het resterend budget Kerkenvisie Hoogeveen niet wordt bestemd voor 2024 en we daarmee het Oversticht niet kunnen betalen, voldoen we niet aan de afspraken in onze opdrachtbevestiging. Verder komt er dan geen Kerkenvisie, waardoor de gemeente Hoogeveen niet voldoet aan de eisen van de verleende subsidie van het Rijk, voor opstellen Kerkenvisie. Verder zal er bij afmaken Kerkenvisie door Het Oversticht in 2024 en door betaling van het resterend bedrag, een budgetoverschrijding plaats vinden, als het budget niet wordt bestemd voor 2024.

Achtergrond

In 2019 is besloten om een verkenning op te zetten om de haalbaarheid en interesse voor een kerkenvisie voor gemeente Hoogeveen inzichtelijk te maken. Vanwege positieve reactie, hebben we een subsidieaanvraag bij het ministerie van OC&W ingediend. Vervolgens is in de meicirculaire van 2020 is het bedrag van € 50.000 aan gemeente Hoogeveen beschikbaar gesteld voor het maken van een kerkenvisie. Bij het opstarten van het project blijkt dat het bedrag niet meer beschikbaar is, maar is vrijgevallen in het jaarresultaat 2020. Dit komt omdat er in de jaarrekening 2020 geen beslag op is gelegd. Een kerkenvisie is een strategische visie op de toekomst van kerkgebouwen. Wanneer een kerk niet langer als kerk gebruikt wordt, ontstaan er vaak moeizame discussies over wat er met het gebouw moet gebeuren. Alle betrokken partijen (eigenaren, gelovigen, omwonenden, de gemeente, erfgoedinstanties etc.) hebben eigen belangen. Het doel van een kerkenvisie is om al deze belangen naast elkaar te zetten om op die manier gemotiveerde keuzes te maken over alle kerkgebouwen in de gemeente. Gemeenten waar al een kerkenvisie is vastgesteld, zijn over het algemeen positief over nut van een kerkenvisie.

Naar aanleiding van de offerte van Het Oversticht, heeft Het Oversticht de opdracht voor opstellen Kerkenvisie Hoogeveen gekregen. Bij start in december 2022 is de eerste helft van het totaalbedrag van € 45.000, -- aan Het Oversticht overgemaakt. De Tweede helft van het bedrag, zal bij opleveren kerkenvisie worden betaald. De eerste planning was dat de kerkenvisie in december 2023 gereed zal zijn.

Doordat het bereiken van eigenaren kerkgebouwen en voeren gespreken met kerkgenootschappen meer tijd vergen, is de planning en opleverdatum verschoven naar juni 2024.

Hieronder de planning en uitleg vertraging opstellen Kerkenvisie Hoogeveen, door Het Oversticht:

Na een interne aftrap van de kerkenvisie in januari en een externe aftrap in mei is er persoonlijk contact gezocht met de geloofsgemeenschappen voor de zogenoemde 'keukentafelgesprekken'. 16 gesprekken zijn ingepland en grotendeels gevoerd vlak voor de zomervakantie. Deze gespreksverslagen zijn inmiddels verwerkt tot factsheets.

Met vertegenwoordigers van 19 gebouwen hebben we echter geen contact kunnen krijgen. Omdat dit een aanzienlijk aandeel vormt wilden we achterhalen of onze contactpogingen wel toereikend genoeg waren. We hebben daarom opnieuw getracht in contact te komen via een herinneringsmail en door na te bellen. Inmiddels weten we van enkele (3) dat zij te koop staan of in een herbestemmingstraject zitten. De lijst wordt tot slot nog voorgelegd bij de burgerlijke gemeente met de vraag of zij nog meer informatie of contactingen ziet.

Beide trajecten zijn afhankelijk van de reactietijd van een groot aantal spelers, waardoor deze stappen tijdsintensiever gebleken zijn.

We zijn bijna zover om verder te gaan met de vervolgstappen: analyse van dat wat er is, de organisatie van een werkplaats en het opmaken van een rapport. Om kwaliteit te kunnen (blijven) leveren willen we daar graag de tijd voor nemen.

We hebben gesprekken gevoerd over 16 gebedshuizen, maar geen goed contact kunnen krijgen over de resterende 19 gebedshuizen.

In bijlage is de lijst opgenomen van gebedshuizen waar nog geen reactie van is teruggekomen of nog geen contact mee is kunnen leggen.

Hieronder samengevat de genomen stappen en de nog te uit te voeren acties:

1. Na een interne aftrap van de kerkenvisie in januari 2023 en een externe aftrap in mei is er persoonlijk contact gezocht met de geloofsgemeenschappen voor de zogenaamde 'keukentafelgesprekken'.
2. Er zijn 16 gesprekken ingepland en grotendeels gevoerd vlak voor de zomervakantie. Deze gesprekverslagen zijn inmiddels verwerkt tot factsheets.
3. Met vertegenwoordigers van 19 gebouwen is echter geen contact tot stand gekomen.
4. Omdat dit een aanzienlijk aandeel vormt, heeft het Oversticht gekeken of hun contactpogingen wel toereikend genoeg waren.
5. In oktober 2023 wordt er een reminder aan de nog niet gesproken geloofsgemeenschappen gestuurd.
6. In november worden de extra gegevens verwerkt.
7. In januari 2024 worden de thema's van de werkplaats vastgesteld.
8. In maart 2024 vindt de werkplaats plaats.
9. In april 2024 verschijnt de rapportage welke in mei 2024 besproken wordt.

De financiële gevolgen zijn

Het niet uitgegeven budget van € 22.500, -- voor opstellen Kerkenvisie Hoogeveen (Kostenplaats 4055020000/ Kostensoort 43808101) wordt via de jaarrekening overgeheveld naar het budget van 2024.

Alternatieven

Het resterende budget kerkenvisie niet te bestemmen voor 2024, waardoor er bij betaling eindbedrag kerkenvisie een budgetoverschrijding á € 22.500, --, ontstaat.

Communicatie

Over dit besluit is anders dan de gebruikelijke publicatie geen communicatie nodig.

Bijlagen

Planning en lijst nog niet gecontacteerde kerken